

А К А Д Е М И Ј А
ТЕХНИЧКО-ВАСПИТАЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА

МАТЕМАТИКА 1 (2 + 2)

dr Milica Cvetković

Inverzna matrica i njene primene

- 1 Inverzna matrica
 - Osnovni pojmovi
 - Izračunavanje inverzne matrice

- 2 Primena inverznih matrica
 - Matrične jednačine

- 1 Inverzna matrica
 - Osnovni pojmovi
 - Izračunavanje inverzne matrice

- 2 Primena inverznih matrica
 - Matrične jednačine

Sadržaj

- 1 Inverzna matrica
 - Osnovni pojmovi
 - Izračunavanje inverzne matrice
- 2 Primena inverznih matrica
 - Matrične jednačine

Determinanta matrice

Definicija

Determinanta kvadratne matrice A , u oznaci $\det A$ ili $|A|$, je determinanta sastavljena od elemenata matrice A .

Ako je:

- 1 $\det A \neq 0$, matrica A je regularna,
- 2 $\det A = 0$, matrica je singularna.

Determinanta matrice

Definicija

Determinanta kvadratne matrice A , u oznaci $\det A$ ili $|A|$, je determinanta sastavljena od elemenata matrice A .

Ako je:

- 1 $\det A \neq 0$, matrica A je *regularna*,
- 2 $\det A = 0$, matrica je *singularna*.

Determinanta matrice

Definicija

Determinanta kvadratne matrice A , u oznaci $\det A$ ili $|A|$, je determinanta sastavljena od elemenata matrice A .

Ako je:

- 1 $\det A \neq 0$, matrica A je *regularna*,
- 2 $\det A = 0$, matrica je *singularna*.

Adjungovana matrica

Definicija

Adjungovana matrica date kvadratne matrice A , u oznaci $\mathbf{adj}A$, je transponovana matrica čiji su elementi kofaktori odgovarajućih elemenata matrice A .

Dakle, za matricu

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

je

$$\mathbf{adj}A = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} & \dots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \dots & A_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{n1} & A_{n2} & \dots & A_{nn} \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{21} & \dots & A_{n1} \\ A_{12} & A_{22} & \dots & A_{n2} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{1n} & A_{2n} & \dots & A_{nn} \end{bmatrix},$$

gde je A_{ij} algebarski kofaktor elementa a_{ij} matrice A .

Adjungovana matrica

Definicija

Adjungovana matrica date kvadratne matrice A , u oznaci $\mathbf{adj}A$, je transponovana matrica čiji su elementi kofaktori odgovarajućih elemenata matrice A .

Dakle, za matricu

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

je

$$\mathbf{adj}A = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} & \dots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \dots & A_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{n1} & A_{n2} & \dots & A_{nn} \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{21} & \dots & A_{n1} \\ A_{12} & A_{22} & \dots & A_{n2} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{1n} & A_{2n} & \dots & A_{nn} \end{bmatrix},$$

gde je A_{ij} algebarski kofaktor elementa a_{ij} matrice A .

Adjungovana matrica

Definicija

Adjungovana matrica date kvadratne matrice A , u oznaci $\mathbf{adj}A$, je transponovana matrica čiji su elementi kofaktori odgovarajućih elemenata matrice A .

Dakle, za matricu

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

je

$$\mathbf{adj}A = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} & \dots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \dots & A_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{n1} & A_{n2} & \dots & A_{nn} \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{21} & \dots & A_{n1} \\ A_{12} & A_{22} & \dots & A_{n2} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{1n} & A_{2n} & \dots & A_{nn} \end{bmatrix},$$

gde je A_{ij} algebarski kofaktor elementa a_{ij} matrice A .

Adjungovana matrica

Definicija

Adjungovana matrica date kvadratne matrice A , u oznaci $\mathbf{adj}A$, je transponovana matrica čiji su elementi kofaktori odgovarajućih elemenata matrice A .

Dakle, za matricu

$$A = \begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{bmatrix}$$

je

$$\mathbf{adj}A = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{12} & \dots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \dots & A_{2n} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{n1} & A_{n2} & \dots & A_{nn} \end{bmatrix}^T = \begin{bmatrix} A_{11} & A_{21} & \dots & A_{n1} \\ A_{12} & A_{22} & \dots & A_{n2} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{1n} & A_{2n} & \dots & A_{nn} \end{bmatrix},$$

gde je A_{ij} algebarski kofaktor elementa a_{ij} matrice A .

Adjungovana matrica se analogno može posmatrati i kao matrica odgovarajućih algebarskih kofaktora transponovane matrice:

$$\text{adj}A = \begin{bmatrix} A_{11}^T & A_{12}^T & \dots & A_{1n}^T \\ A_{21}^T & A_{22}^T & \dots & A_{2n}^T \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{n1}^T & A_{n2}^T & \dots & A_{nn}^T \end{bmatrix},$$

gde je A_{ij}^T algebarski kofaktor elementa transponovane matrice A^T .

Adjungovana matrica se analogno može posmatrati i kao matrica odgovarajućih algebarskih kofaktora transponovane matrice:

$$\text{adj}A = \begin{bmatrix} A_{11}^T & A_{12}^T & \dots & A_{1n}^T \\ A_{21}^T & A_{22}^T & \dots & A_{2n}^T \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ A_{n1}^T & A_{n2}^T & \dots & A_{nn}^T \end{bmatrix},$$

gde je A_{ij}^T algebarski kofaktor elementa transponovane matrice A^T .

Primer

Naći adjungovanu matricu matrice A :

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix},$$

$$\text{adj}A = \begin{bmatrix} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ -\begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix},$$

$$\text{adj}A = \begin{bmatrix} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ -\begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix},$$

$$\text{adj}A = \begin{bmatrix} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ -\begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix},$$

$$\text{adj}A = \begin{bmatrix} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ -\begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix},$$

$$\text{adj}A = \begin{bmatrix} \begin{vmatrix} 1 & 0 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 0 & 0 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ -\begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 3 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & -1 \\ -1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & 2 \\ -1 & 3 \end{vmatrix} \\ \begin{vmatrix} 2 & -1 \\ 1 & 0 \end{vmatrix} & -\begin{vmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 0 \end{vmatrix} & \begin{vmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{vmatrix} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

Inverzna matrica

Definicija

Inverzna (recipročna) matrica kvadratne matrice A je matrica B za koju važi da je $AB = BA = I$. Inverzna matrica matrice A obično se obeležava sa A^{-1} , pa je:

$$A \cdot A^{-1} = A^{-1} \cdot A = I.$$

Iz definicije sledi da je i matrica A inverzna za matricu A^{-1} , odnosno da je inverznost uzajamna:

$$(A^{-1})^{-1} = A.$$

Inverzna matrica

Definicija

Inverzna (recipročna) matrica kvadratne matrice A je matrica B za koju važi da je $AB = BA = I$. Inverzna matrica matrice A obično se obeležava sa A^{-1} , pa je:

$$A \cdot A^{-1} = A^{-1} \cdot A = I.$$

Iz definicije sledi da je i matrica A inverzna za matricu A^{-1} , odnosno da je inverznost uzajamna:

$$(A^{-1})^{-1} = A.$$

Inverzna matrica

Definicija

Inverzna (recipročna) matrica kvadratne matrice A je matrica B za koju važi da je $AB = BA = I$. Inverzna matrica matrice A obično se obeležava sa A^{-1} , pa je:

$$A \cdot A^{-1} = A^{-1} \cdot A = I.$$

Iz definicije sledi da je i matrica A inverzna za matricu A^{-1} , odnosno da je inverznost uzajamna:

$$(A^{-1})^{-1} = A.$$

Ortogonalna matrica

Definicija

Matrica A je **ortogonalna** ako je njena transponovana matrica jednaka inverznoj, tj. ako je:

$$A^T = A^{-1}.$$

Ortogonalna matrica

Definicija

Matrica A je **ortogonalna** ako je njena transponovana matrica jednaka inverznoj, tj. ako je:

$$A^T = A^{-1}.$$

Izračunavanje inverzne matrice

Teorema

Inverzna matrica kvadratne matrice A jednaka je:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A .$$

Matrica A ima inverznu matricu ako i samo ako je **regularna**, ($\det A \neq 0$).

Izračunavanje inverzne matrice

Teorema

Inverzna matrica kvadratne matrice A jednaka je:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A .$$

Matrica A ima inverznu matricu ako i samo ako je **regularna**, ($\det A \neq 0$).

Izračunavanje inverzne matrice

Teorema

Inverzna matrica kvadratne matrice A jednaka je:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A .$$

Matrica A ima inverznu matricu ako i samo ako je **regularna**, ($\det A \neq 0$).

Izračunavanje inverzne matrice

Teorema

Inverzna matrica kvadratne matrice A jednaka je:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A .$$

Matrica A ima inverznu matricu ako i samo ako je **regularna**, ($\det A \neq 0$).

Primer

Naći inverznu matricu matrice A :

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A.$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{vmatrix} = -1.$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad \text{adj}A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$A^{-1} = \frac{1}{-1} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A.$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{vmatrix} = -1.$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad \text{adj}A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$A^{-1} = \frac{1}{-1} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A.$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{vmatrix} = -1.$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad \text{adj}A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$A^{-1} = \frac{1}{-1} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A.$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{vmatrix} = -1.$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad \text{adj}A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$A^{-1} = \frac{1}{-1} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A.$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{vmatrix} = -1.$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad \text{adj}A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$A^{-1} = \frac{1}{-1} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A.$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{vmatrix} = -1.$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad \text{adj}A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$A^{-1} = \frac{1}{-1} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A^{-1} = \frac{1}{\det A} \cdot \text{adj}A.$$

$$\det A = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{vmatrix} = -1.$$

$$A^T = \begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 0 & 1 & 0 \\ -1 & 3 & 0 \end{bmatrix}, \quad \text{adj}A = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}.$$

$$A^{-1} = \frac{1}{-1} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -3 & -1 & -5 \\ 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix}.$$

Provera:

$$A \cdot A^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I.$$

Provera:

$$A \cdot A^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I.$$

Provera:

$$A \cdot A^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & -1 \\ 2 & 1 & 3 \\ -1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 0 & 0 & -1 \\ 3 & 1 & 5 \\ -1 & 0 & -1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} = I.$$

Osobine inverznih matrica

Inverzna matrica ima sledeće osobine:

$$\det A^{-1} = (\det A)^{-1} = \frac{1}{\det A},$$

$$(A^{-1})^{-1} = A,$$

$$(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1},$$

$$(A^{-1})^T = (A^T)^{-1}.$$

Osobine inverznih matrica

Inverzna matrica ima sledeće osobine:

$$\det A^{-1} = (\det A)^{-1} = \frac{1}{\det A},$$

$$(A^{-1})^{-1} = A,$$

$$(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1},$$

$$(A^{-1})^T = (A^T)^{-1}.$$

Osobine inverznih matrica

Inverzna matrica ima sledeće osobine:

$$\det A^{-1} = (\det A)^{-1} = \frac{1}{\det A},$$

$$(A^{-1})^{-1} = A,$$

$$(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1},$$

$$(A^{-1})^T = (A^T)^{-1}.$$

Osobine inverznih matrica

Inverzna matrica ima sledeće osobine:

$$\det A^{-1} = (\det A)^{-1} = \frac{1}{\det A},$$

$$(A^{-1})^{-1} = A,$$

$$(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1},$$

$$(A^{-1})^T = (A^T)^{-1}.$$

Osobine inverznih matrica

Inverzna matrica ima sledeće osobine:

$$\det A^{-1} = (\det A)^{-1} = \frac{1}{\det A},$$

$$(A^{-1})^{-1} = A,$$

$$(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1},$$

$$(A^{-1})^T = (A^T)^{-1}.$$

Osobine inverznih matrica

Inverzna matrica ima sledeće osobine:

$$\det A^{-1} = (\det A)^{-1} = \frac{1}{\det A},$$

$$(A^{-1})^{-1} = A,$$

$$(AB)^{-1} = B^{-1}A^{-1},$$

$$(A^{-1})^T = (A^T)^{-1}.$$

Sadržaj

- 1 Inverzna matrica
 - Osnovni pojmovi
 - Izračunavanje inverzne matrice

- 2 Primena inverznih matrica
 - Matrične jednačine

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1) \quad AX = B,$$

$$2) \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1) \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B,$$

$$2) \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B.$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

1 $AX = B,$

2 $XA = B,$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

1 $AX = B/A^{-1}$ (sa leve str.) $\Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B.$

2 $XA = B/A^{-1}$ (sa desne str.) $\Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}.$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

1 $AX = B,$

2 $XA = B,$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

1 $AX = B/A^{-1}$ (sa leve str.) $\Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B.$

2 $XA = B/A^{-1}$ (sa desne str.) $\Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}.$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

1 $AX = B,$

2 $XA = B,$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

1 $AX = B/A^{-1}$ (sa leve str.) $\Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B$.

2 $XA = B/A^{-1}$ (sa desne str.) $\Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}$.

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

1 $AX = B,$

2 $XA = B,$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

1 $AX = B/A^{-1}$ (sa leve str.) $\Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B$.

2 $XA = B/A^{-1}$ (sa desne str.) $\Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}$.

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

1 $AX = B,$

2 $XA = B,$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

1 $AX = B/A^{-1}$ (sa leve str.) $\Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B$

2 $XA = B/A^{-1}$ (sa desne str.) $\Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

1 $AX = B,$

2 $XA = B,$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

1 $AX = B/A^{-1}$ (sa leve str.) $\Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B$

2 $XA = B/A^{-1}$ (sa desne str.) $\Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B.$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B,$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow X = A^{-1}B,$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow X = BA^{-1}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow \boxed{X = A^{-1}B},$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow \boxed{X = BA^{-1}}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow \boxed{X = A^{-1}B},$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow \boxed{X = BA^{-1}}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow \boxed{X = A^{-1}B},$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow \boxed{X = BA^{-1}}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow \boxed{X = A^{-1}B},$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow \boxed{X = BA^{-1}}.$$

Matrične jednačine

Definicija

Neka su A i B date matrice a X nepoznata matrica. Tada se jednačine oblika:

$$1 \quad AX = B,$$

$$2 \quad XA = B,$$

nazivaju **matrične jednačine**, gde je A regularna matrica reda n , a B pravougaona matrica reda $n \times m$ u prvom, a $m \times n$ u drugom slučaju.

Rešavanje:

$$1 \quad AX = B/A^{-1} \text{ (sa leve str.)} \Leftrightarrow A^{-1}AX = A^{-1}B \Leftrightarrow \boxed{X = A^{-1}B},$$

$$2 \quad XA = B/A^{-1} \text{ (sa desne str.)} \Leftrightarrow XAA^{-1} = BA^{-1} \Leftrightarrow \boxed{X = BA^{-1}}.$$

Primer

Rešiti matričnu jednačinu:

$$A + BX = C - X,$$

ako je:

$$A = \begin{bmatrix} 8 & 1 \\ 1 & -2 \\ 8 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 2 & -1 \\ 3 & -2 & -2 \\ -3 & 3 & -3 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 7 & -1 \\ 6 & 10 \\ -3 & -3 \end{bmatrix}.$$

Primer

Rešiti matričnu jednačinu:

$$A + BX = C - X,$$

ako je:

$$A = \begin{bmatrix} 8 & 1 \\ 1 & -2 \\ 8 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 2 & -1 \\ 3 & -2 & -2 \\ -3 & 3 & -3 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 7 & -1 \\ 6 & 10 \\ -3 & -3 \end{bmatrix}.$$

Primer

Rešiti matričnu jednačinu:

$$A + BX = C - X,$$

ako je:

$$A = \begin{bmatrix} 8 & 1 \\ 1 & -2 \\ 8 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 2 & -1 \\ 3 & -2 & -2 \\ -3 & 3 & -3 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 7 & -1 \\ 6 & 10 \\ -3 & -3 \end{bmatrix}.$$

Primer

Rešiti matričnu jednačinu:

$$A + BX = C - X,$$

ako je:

$$A = \begin{bmatrix} 8 & 1 \\ 1 & -2 \\ 8 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 2 & -1 \\ 3 & -2 & -2 \\ -3 & 3 & -3 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 7 & -1 \\ 6 & 10 \\ -3 & -3 \end{bmatrix}.$$

Primer

Rešiti matričnu jednačinu:

$$A + BX = C - X,$$

ako je:

$$A = \begin{bmatrix} 8 & 1 \\ 1 & -2 \\ 8 & 3 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 0 & 2 & -1 \\ 3 & -2 & -2 \\ -3 & 3 & -3 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 7 & -1 \\ 6 & 10 \\ -3 & -3 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E/D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E/D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E/D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E/D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E/D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E / D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E/D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E/D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$A + BX = C - X \Leftrightarrow BX + X = C - A \Leftrightarrow (B + I)X = C - A.$$

Ako označimo:

$$B + I = D, \quad C - A = E,$$

$$DX = E/D^{-1} \text{ (s leve)} \Leftrightarrow D^{-1}DX = D^{-1}E \Leftrightarrow X = D^{-1}E.$$

Rešenje:

$$X = \frac{1}{26} \begin{bmatrix} 52 & 26 \\ -26 & -78 \\ 26 & -78 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & -3 \\ 1 & -3 \end{bmatrix}.$$

Rešenje:

$$X = \frac{1}{26} \begin{bmatrix} 52 & 26 \\ -26 & -78 \\ 26 & -78 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & -3 \\ 1 & -3 \end{bmatrix}.$$